

שיעור שאלות תשובות דיני ירושה

עו"ד אופיר חליוה



**אסור להעתיק, לצלם, להקליט או להסריט את התכנים, כולם או חלקם ,
שיוצגו לכם להלן ללא אישור מפורש ובכתב מאורטל רייסמן .**

שאלה 12 סעיף 8 לחוק הירושה_אשמח לדעת מה עם הדירה הגדולה למה הבן הקטן לא יקבל אותה?

פלוגי חתם על מסמך מודפס שבו כתב: "העברת בעלות: אני מעניק לבני הבכור את דירתי הקטנה שאיני גר בה, ברח' ישראל 2 ת"א, והוא יקבל את הדירה ורשאי להעביר אותה ברישום לבעלותו כבר כעת. אני מעניק לבני השני את דירתי הגדולה שאני גר בה ברח' המרכז 1 ת"א, אך הוא יקבל אותה ורשאי להעביר אותה ברישום לבעלותו רק לאחר מותי".

ביום מותו אין לפלוגי בת זוג, ילדיו לא עשו שינויים ברישום בעלות בעקבות מסמך זה, ויש לו את שני הבנים המוזכרים במסמך לעיל וכן בת זקונים נוספת.

איך יתחלק רכושו?

- א- הדירה הקטנה תעבור לבנו הבכור, הדירה הגדולה לבנו השני, והבת תקבל את שאר הרכוש.
- ב- הדירה הקטנה תעבור לבנו הבכור, הדירה הגדולה לבנו השני, ובשאר הרכוש יתחלקו שווה בשווה שלושת ילדיו.
- ג- **הדירה הקטנה תעבור לבנו הבכור, ובשאר הרכוש יתחלקו שווה בשווה שלושת ילדיו.**
- ד- כל רכושו יתחלק שווה בשווה בין שלושת ילדיו.

תשובה:

שימי לב שמותר לאדם לתת מתנות בחייו לילדיו, כל עוד המתנה הועברה אליהם בחייו. כך היה עם הבכור. עם הבן הקטן הוא התנה זאת שהוא יכול להעביר לבעלות רק לאחר מותו ראי בסעיף 8 (ב), מדובר בעסקה בירושה עתידית.

אם רוצה להוריש לבנו הקטן לאחר מותו הוא יכול לעשות זאת רק על דרך של צוואה, אחרת זה ייחשב לעסקה בירושה עתידית, ואין לזה תוקף.

עסקאות בירושה עתידה

8. (א) הסכם בדבר ירושתו של אדם וויתור על ירושתו שנעשו בחייו של אותו אדם - בטלים.
- (ב) מתנה שאדם נותן על מנת שתוקנה למקבל רק לאחר מותו של הנותן, אינה בת-תוקף אלא אם נעשתה בצוואה לפי הוראות חוק זה.

שאלה:

אני קצת הסתבכתי עם הנושא של צוואות הדדיות בכל הנוגע למצב שלפני תיקון החוק ב-2005
אשמח בזמנכם להסבר קצר על ההסדר שחל באותה תקופה שמלפני 2005

תשובה:

באוגוסט 2005 נערך תיקון בחוק הירושה, ולפיו בני זוג רשאים לערוך צוואות הדדיות תוך הסתמכות האחד על צוואת האחר. צוואות אלו יכולות להיערך במסמך אחד או בשני מסמכים נפרדים שנערכו באותה עת.

לפי התיקון, החוק יצר בעייתיות לעניין בני זוג וחלוקת הרכוש בניהם ולאחר מותם. החוק רק איפשר לבני זוג לערוך צוואות "רגילות" בהם כל אחד מהם מצווה את רכושו לבן הזוג ולאחר מכן לילדים. הבעיה נוצרה כאשר בן הזוג לאחר עריכת הצוואה הולך ומשנה את הצוואה ללא ידיעת בן הזוג, או לחילופין, כאשר אחד מבני הזוג נפטר ובן זוגו מקבל את כל רכושו ולאחר מכן התחתן עם בן זוג אחר, משנה את צוואתו, מתכחש להתחייבויותיו הקודמות ומנשל לדוגמה את ילדיו מהנישואים הקודמים.

המנגנון של "צוואות הדדיות", הקבוע בסעיף 8א לחוק הירושה, פוטר את בעיה זו. (הסעיף בשקף הבא)

צוואות הדדיות

8א. (א) בני זוג רשאים לערוך צוואות מתוך הסתמכות של בן הזוג האחד על צוואת בן הזוג האחר; צוואות כאמור יכולות להיעשות בין אם הזוכה על פי כל אחת מהצוואות הוא בן הזוג ובין אם הוא גורם שלישי, בין בשני מסמכים שנערכו באותה עת ובין במסמך אחד (בסעיף זה – צוואות הדדיות).

(ב) לביטול צוואה הדדית לא יהיה תוקף אלא אם כן יתקיים אחד מאלה:

(1) בחייהם של שני בני הזוג – המצווה המבקש לבטל את צוואתו ימסור הודעה בכתב על ביטול הצוואה למצווה השני; נמסרה הודעה כאמור, בטלות הצוואות ההדדיות של שני המצווים;

(2) לאחר מות אחד מבני הזוג –

(א) כל עוד לא חולק העיזבון – בן הזוג שנותר בחיים ומבקש לבטל את צוואתו יסתלק שלא לטובתו, לטובת ילדו או לטובת אחיו של המוריש, מכל מנה או מכל חלק בעיזבון שהוא אמור לקבל לפי הצוואה ההדדית של המצווה שמת;

(ב) לאחר חלוקת העיזבון – בן הזוג שנותר בחיים ומבקש לבטל את צוואתו ישיב את כל שירש לפי הצוואה ההדדית לעיזבון, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה – ישיב את שווי המנה או החלק בעיזבון שירש;

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) יחולו אם אין בצוואות ההדדיות הוראה אחרת, ואולם הוראה השוללת לחלוטין את הזכות לבטל את הצוואה בחיי שני בני הזוג – בטלה.

שאלה:

מתי אפשר להסתלק מהעזבון?

אם העזבון חולק ע"פ דין לפי מנה , אז הוא לא יכול להסתלק? אם כן , למה?
ירושה על פי דין לא ניתן להסתלק ממנה? רק רק מחלק מהמנה?

תשובה:

אפשר להסתלק לאחר מות המוריש וכל עוד לא חולק העיזבון.

שעיזבון מחולק לפי דין הוא מחולק בחלקים ולא לפי מנות (צו ירושה קובע כמה חלקים כל יורש יקבל) ולכן לא ניתן להסתלק ממנה, כי אין בצוו ירושה מנות.

אם יש ירושה על פי (היינו לפי הפרנטלות) אפשר להסתלק מחלקים ולא ממנות ולא מחלק ממנה.

הסתלקות היורש מזכותו בעיזבון

6. (א) לאחר מות המוריש וכל עוד לא חולק העיזבון רשאי יורש, בהודעה בכתב לרשם לעניני ירושה, או לבית המשפט כאשר הענין הועבר אליו לפי סעיף 67א, להסתלק מחלקו בעיזבון, כולו או מקצתו, או ממנה שהוא זכאי לה על פי צוואה, כולה או מקצתה.

(ב) מי שהסתלק מחלקו בעיזבון, רואים אותו במידה שהסתלק כאילו לא היה יורש מלכתחילה; אין הסתלקות לטובת אדם אחר, אלא לטובת בן-זוגו, ילדו או אחיו של המוריש.

(ג) הסתלקות של קטין ושל מי שהוכרז פסול-דין טעונה אישור בית המשפט.

(ד) הסתלקות על תנאי – בטלה.

(ה) בחוק זה, "רשם לעניני ירושה" – כמשמעותו בסעיף 65א.

שאלה:

האם יש קדימויות בתוך כל פרנטלה או מתחלקים למשל אחים צאצאים והסבים ?

תשובה:

כפי שהסברנו בשיעור - בודקים את הפרנטלות לפי הסדר.

פרנטלה הראשונה ואח"כ השניה וכן הלאה.

גם בתוך הפרנטלה יש קדימות, ילד קודם לנכד וכן הלאה.

אודה לחידוד והבהרה בנושא ירושה עם בן זוג :

כאשר ישנה ירושה עם בן זוג וישנו נכס לדוגמא: דירה שבחיהם הייתה רשומה במשותף על שניהם 50% לכל אחד וישנים 5 ילדים בן הזוג נפטר ולא הותיר אחריו ירושה

1. האם במקרה כזה נפנה לפרנטלה הראשונה בסעיף 10 (א) "אם הניח המוריש ילדים או צאצאים או הורים – חצי..." האם כתוצאה מכך בן הזוג ירש את המיטלטלין כולל מכונית הנוסעים בנוסף ירש את חלקו מבת הזוג בחצי (25%) וה-25% הנוספים יתחלקו בין 5 הילדים שנותרו באופן שווה? התוצאה תהיה שבן הזוג מחזיק ב-75% ו-25% יתחלקו בין 5 ילדים? או שבן הזוג לא ירש את חלק של בת הזוג ויהיה זכאי רק לחלקו 50% מהנכס בלבד?

2. במידה ובן הזוג(האב) מחליט להוריש לבן אחד בלבד את חלקו בדירה לאחר מותו האם הבן יהיה זכאי לרשת חלקו של האב בנוסף לחלק שזכאי לו מתוך 25% שנותר לאחר מות האב?

תשובה:

באשר לשאלה 1- נכון, התוצאה הסופית היא 25-75 על הנכס וזה בגלל דיני המשפחה .

באשר לשאלה 2- אם עיזבון האבא ככולל דירה והאבא ציווה דירה, אז היורש מקבל את הדירה

המוריש יכול לצוות רק מה שיש לו.

שאלה:

מה ההבדל בין פרנטלה 1 ו-2 ו-3.

ואיך יודעים לזהות אותן?

תשובה:

פרנטלה 1 - ילדי וצא'

פרנטלה 2 - הורי המוריש וצא'

פרנטלה 3 - הורי הורי וצא'.

שאלה:

אשר המנוח השאיר בת זוג, היא יורשת 50%.

הילדים מתחלקים ב-50% הנותרים.

האם ב-50% הנותרים יש לבת הזוג גם חלק?

תשובה:

בת הזוג לא לוקחת חלק ב-50 של הילדים, היא כבר מקבלת 50%.

שאלה:

קייס מפרי דמיוני הפרוע: זוג פרודים אך לא גרושים (הסטטוס בת.ז. נשואים) כבר מעל ל-10 שנים, הגבר עזב את הבית לטובת המאהבת (הרווקה) ועבר לגור איתה בשכירות (במילים אחרות ידב"צ), לגבר אין הורים, יש 3 ילדים (לא קטינים) ומספר אחים, אישה ע"פ דין ומאהבת כידועה בציבור, נכסיו: בית מגורים (שחיה בו כרגע אשתו עם שניים מילדיו), רכב, וחסכון בבנק.

לאחר מותו בהיעדר צוואה, כיצד תתבצע החלוקה?

אני אנסה לנתח את זה לפי איך שלמדנו, אשמח שתתקן אותי אם אני טועה ושתאיר את עיניי בחוכמתך

קודם כל אני זוכרת שאמרת לנו בשיעור שאם אחד מבני הזוג הידועים בציבור לא פנוי כלומר לא רווק אז הוא שולל את הזכות ההדדית שלהם להוריש אחד לשני במסגרת חוק הירושה. האם זה חד משמעי ומוחלט? האם יש חריגים לכך?

לגבי הרכב זה רכב אישי של הגבר (לאישה גם היה רכב משלה כלומר אין רכב משפחתי משותף) אז 50% לאישה ו-50% שמתחלקים בין שלושת הילדים. כנ"ל גם לגבי החסכון בבנק.

אני תוהה מה לגבי דירת המגורים, שכרגע חיה בה אשתו עם שניים מילדיו? האם הדירה תינתן במלואה לאישה מכיוון שזה רכוש משותף מכוח נישואיהם ובהתחשב בעובדה ששניהם חיו בדירה זו וניהלו משק בית משותף (בעבר) מעל 3 שנים?

תשובה:

נכון, כדי להנות מזכויות ירושה של ידבצ צריכים להיות לא נשואים שני הצדדים

לגבי רכב - כפי שנכתב בחוק- רכב הנוסעים המשפחתי, זה נתון לפרשנויות אבל הבנת את העקרון אז בסדר גמור.

לגבי דירת המגורים - זכרי, כי אדם יכול לצוות רק מה שיש לו ומכאן שאם יש לו חצי דירה הוא יכול להוריש רק חצי דירה.

ואם הדירה היא משותפת אז בסופו של יום הזכויות יהיו כדלקמן: לאשה יהיו 75% מהזכויות (50% שכבר יש לה + 50% מהעזבון של הבעל שזה 25%) ולילדים יהיו 25%.

שאלה:

ממש בתחילת השיעור השני אופיר עשה חזרה על החומר משיעור קודם,
הוא מציין כי כאשר אנחנו נמצאים בפרנטלה השנייה אם בני הזוג 3 שנים ומעלה ידועים בציבור או נישואים במצב
כזה בן הזוג שנותר בחיים לוקח את כל הדירה

אני לא הבנתי היכן זה מופיע בחוק

תשובה:

זכות הירושה של בן-זוג

11. (א) בן-זוג של המוריש נוטל את המיטלטלין, כולל מכונית נוסעים, השייכים, לפי המקובל ולפי הנסיבות, למשק הבית המשותף, ונוטל משאר העזבון –

(1) אם הניח המוריש ילדים או צאצאיהם או הורים – חצי;

(2) אם הניח המוריש אחים או צאצאיהם או הורי הורים – שני שלישים, ובלבד שאם ערב מותו של המוריש היה בן הזוג נשוי לו שלוש שנים או יותר וגר עמו אותה שעה בדירה הכלולה, כולה או חלקה, בעזבון, יטול בן-הזוג את כל חלקו של המוריש בדירה האמורה, ושני שלישים מהנותר משאר העזבון.

(ב) אם לא הניח המוריש קרוב מן המנויים בסעיף קטן (א), יורש בן הזוג את העזבון כולו.

(ג) המגיע לבן-זוג על פי עילה הנובעת מקשר האישות, ובכלל זה מה שאשה מקבלת על פי כתובה, ינוכה מחלקו בעזבון; הוראה זו לא תחול על מה שמגיע לבן זוג לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, או לפי הסכם ממון כמשמעותו באותו חוק, ואינה באה לפגוע בזכותו של בן-זוג לקבל מן העזבון מה שהמוריש קיבל לרגל הנישואין על מנת להחזירו כשיפקעו.

שאלה:

במידה ולמוריש (אשר לא השאיר צוואה) לא נשאר בחיים אף אחד (נפטרו לפניו) למעט - ילד של נכד שלו, אשר לא מופיע בסעיפים 10-16 לחוק האם המדינה יורשת או הנכד של הילד יורש לפי סעיף 14 ?

תשובה:

המדינה - היא תירש אם אין יורש לפי 10-16. מאחר ויש יורש - היא לא תרש.
הירושה לפי סעי' 14 - ילד של נכד זה צאצא של ילד המוריש והוא יורש לפי רישא סעיף 14(א).

חליפיו של יורש

14. (א) ילדו של מוריש שמת לפניו והשאיר ילדים, הילדים יורשים במקומו, ועל דרך זו יורשים ילדים של כל אחד מקרובי המוריש שמת לפניו; הוראות אלה לא יחולו כאשר המוריש הניח בן זוג וכן הורים או הורי הורים כאמור בסעיף 11(א), או אחד מאלה.

(ב) ילדים היורשים לפי סעיף קטן (א) חולקים ביניהם בשווה מה שירשו בדרך זו.

שאלה:

**בהמשך לשאלה זו, אמרת אם הדין מפנה לדין אחר ולישראלי (שתי הפניות) דין הישראלי גובר.
אז מדוע הדין ההונגרי כאן תקף? אם מפנים את סעיף 24 לרום אפריקאי מדוע סעיף ההונגרי תקף?**

בית המשפט הישראלי מוסמך לדון בצוואתו של עידן. על סעיפים 24 ו-31 בצוואתו חל הדין ההונגרי. סעיף 24 מפנה לדין הדרום אפריקאי וסעיף 31 מפנה לדין הישראלי. יורשיו של עידן טוענים כי רק הדין ההונגרי חל. מה הדין החל?

א. על סעיפים 24 ו-31 חל הדין ההונגרי.

ב. על סעיף 24 חל הדין ההונגרי ועל סעיף 31 הדין הישראלי.

ג. על סעיף 24 חל הדין הדרום אפריקאי ועל סעיף 31 הדין הישראלי.

ד. על סעיפים 24 ו-31 חל הדין הישראלי.

תשובה:

לפי הסעיף, שאני ממליץ לקרוא אותו ולפי מה שאמרתי : אם דין זר מפנה לדין אחר - אנחנו נשארים באותו דין ולא הולכים לדין אחר, אבל אם דין זר מפנה לדין הישראלי, אנחנו פונים לדין הישראלי ולכן התשובה הנכונה היא ב'.

שאלה:

בשאלה הבאה, למה התשובה חלקים שווים, אם רותי בת הזוג לא אמורה לקבל שני שליש?

בצוואתו הוריש יונתן את עיזבונו לבת זוגו, רותי, לשלושת ילדיו, שני, בגין ויוגב, לאמו, אירנה, ולחברתו הטובה, זיו. יורשיו רבים ביחס לחלקם בעיזבון. מה הדין?

א. רותי תירש חצי מעיזבונו, ילדיו אמו ואירנה ירשו את השאר בחלקים שווים.

ב. העיזבון יחולק בין כולם בחלקים שווים.

ג. רותי תירש שליש מהעיזבון, ילדיו ירשו כשליש מהעיזבון אשר יחולק ביניהם בחלקים שווים, אירנה וזיו ירשו את השאר בחלקים שווים.

ד. רותי תירש שליש מהעיזבון, ילדיו אמו ואירנה ירשו את השאר בחלקים שווים.

תשובה:

נתון לך שהוא כתב צוואה וכידוע צוואה קודמת לפרנטלות, אם בן אדם מותיר צוואה אחריו אנחנו לא פונים לחלוקה על פי דין.

כלל ראשון שלמדנו - אם יש צוואה על כל העיזבון אין פרנטלות.

שאלה:

דיני ירושה סעיף 14 (א) סיפא, אבקש הבהרה לגבי חלק סעיף זה.
מתי הוא חל וכיצד בא לידי ביטוי.

תשובה:

ס' 14 (א) מדבר על מצב שילד נפטר לפני המוריש,
חליפיו הנכנסים בנעליו לעניין חלקו בעיזבון המוריש הם ילדיו בחלקים שווים,
אולם, במצב שילד נפטר אחרי המוריש, מי שנכנסו בנעליו הם יורשיו החוקיים (על פי צוואה או
על פי דין)
ההוראה בס' 14 חלה לגבי כל אחד מקרוביו של המוריש, אשר נפטר לפני המוריש או אחריו.

שאלה:

כשבת הזוג יורשת את דירת המגורים כאשר בז זוגה נפטר - מה קורה במידה והיו לזוג בנוסף לדירת המגורים עוד דירה להשקעה ?
האם הדירה שהיא חלק מהעזבון מתחלקת גם בין היורשים האחרים מלבד בת הזוג?

תשובה:

הסעיף קובע - דירה שהצדדים גרו בה עובר למותו של המנוח.
מכאן שעל מנת לקבל זכויות בדירה עליהם להתגורר בה עובר למות המנוח ולכן דירת השקעה (שהיא אינה דירת מגורים) מתחלקת $\frac{2}{3}$ לבת הזוג ו- $\frac{1}{3}$ ליתר היורשים.

שאלה:

בסעיף 17 לחוק

מה הכוונה "היה מחסורו של המוריש עליו"

תשובה:

הכוונה שהוא מימן את המוריש, סייע לו כלכלית.

זכות הירושה של המדינה

17. (א) באין יורש לפי הסעיפים 10 עד 16, תירש המדינה כיורשת על פי דין.

(ב) מה שירשה המדינה לפי סעיף זה ישמש למטרות חינוך, מדע, בריאות וסעד, אולם רשאי שר האוצר להעניק מנכסי העזבון או לשלם, בתחום שווים של נכסי העזבון שהגיעו לידי המדינה אחרי סילוק חובות העזבון, תשלום חד-פעמי או תשלומים חוזרים –

(1) לאדם שערב מות המוריש היה מחסורו על המוריש;

(2) לאדם או לתאגיד שערב מות המוריש היה מחסורו של המוריש עליו;

(3) לבן-משפחתו של המוריש או של בן-זוגו שאינו מיורשו על פי דין.

שאלה:

האם תוכל למקד את סוגית החלקים המהותיים בצוואה שאין לראות אותם כפגם?

תשובה:

בסעיף 25 (ב) לחוק, רשומים התנאים המהותיים שיש בכל צוואה.

קיום צוואה על אף פגם או חסר בצורתה

25. (א) התקיימו מרכיבי היסוד בצוואה, ולא היה לבית המשפט ספק כי היא משקפת את רצונו החופשי והאמיתי של המצווה, רשאי הוא, בהחלטה מנומקת, לקיימה אם אף נפל פגם בפרט מן הפרטים או בהליך מן ההליכים המפורטים בסעיפים 19, 20, 22 או 23 או בכשרות העדים, או בהעדר פרט מן הפרטים או הליך מן ההליכים כאמור.

(ב) בסעיף זה "מרכיבי היסוד בצוואה" הם:

- (1) בצוואה בכתב יד כאמור בסעיף 19 הצוואה כולה כתובה בכתב ידו של המצווה;
- (2) בצוואה בעדים כאמור בסעיף 20 – הצוואה בכתב והמצווה הביאה בפני שני עדים;
- (3) בצוואה בפני רשות כאמור בסעיף 22 – הצוואה נאמרה בפני רשות או הוגשה לרשות, על ידי המצווה עצמו;
- (4) בצוואה בעל פה כאמור בסעיף 23 – הצוואה נאמרה על ידי המצווה עצמו בפני שני עדים השומעים את לשונו בעת שהיה שכיב מרע או בעת שראה את עצמו, בנסיבות המצדיקות זאת, מול פני המוות.

שאלה:

אדם שהורשע בניסיון למות המוריש, המוריש סלח לו וכתב לו צוואה לטובתו אם המורשע היה איתו בעריכת הצוואה זה קביל?

תשובה:

לאחר שהמוריש סלח, אין סנקציה נוספת כלפי מי שהורשע בעבירת ניסיון לרצח. המוריש מחל (בכתב או על ידי עשיית צוואה לטובתו) - הוא כשר.

בשלב הזה הוא ככל כל אדם אחר.

סעיף 35 קובע:

הוראת צוואה, פרט לצוואה בעל-פה, המזכה את מי שערך אותה או היה עד לעשייתה או לקח באופן אחר חלק בעריכתה, והוראת צוואה המזכה בן-זוגו של אחד מאלה - בטלה.

אם אדם ערך/ניסח הצוואה, היה עד לעשייתה, לקח חלק אחר בעריכתה - בין אם הורשע בניסיון לרצח ובין אם לא - הצוואה בטלה. - למעט אם מדובר בצוואה בעל פה (סעי' 23)

**לעניין עורך הצוואה נקבע בפסיקה שזוכה על פי הצוואה יכול להיות מעורב בעריכת טיוטא, להיות בתקשורת עם עורך הדין וכו', רק לא להיות מעורב בעריכת הצוואה עצמה.

שאלה:

ענייני ירושה נידונים בבית משפט לענייני משפחה?

בדיני משפחה (או ירושה?) יש שתי ערכאות-

1. בית הדין הדתי

2. ובית משפט לענייני ירושה?

אני רוצה לוודא ששמעתי נכון בהרצאה ואני לא טועה

תשובה:

ענייני ירושה נידונים בבית המשפט לענייני משפחה,

עם זאת ישנו חריג, כאשר יש הסכמה של כל הצדדים, ניתן לדון בענייני ירושה בבית הדין הדתי.

בדיני משפחה יש עניינים שידונו רק בבית הדין לענייני משפחה, (אין בית משפט לענייני ירושה)

יש עניינים שידונו בבתי הדין הדתיים ויש עניינים שיש להם סמכות מקבילה ויכולים לידון או בבית המשפט לענייני משפחה או בבית הדין.

שימי לב שיש עניינים שיש סמכות גם לבית משפט השלום- לדוג : צו הגנה, צו הטרדה מאיימת.

שאלה:

מה זה צוואה סתומה וצוואה בלתי חוקית?

תשובה:

צוואה סתומה- זוהי צוואה שלא ניתן להבין ממנה כלום, ועל כן היא בטלה. פשוטו כמשמעו.
צוואה בלתי חוקית- היא צוואה שנעשתה באופן לא חוקי וגם היא בטלה. דוג: צוואה שיש בה הוראה לא חוקית או נוגדת את אחת מהערות החוק.

שאלה:

לעניין סעיף 35- מה ההבדל בין צוואת שכיב מירע לשאר הצוואות?

תשובה:

צוואת שכיב מרע, היא צוואה בעל פה, המטרה שעמדה לנגד עיניו של המחוקק היא קיום רצונו של המנוח בשעה שהוא עומד למות,

או רואה עצמו בסיטואציה של לפני מוות.

השוני בינה לבין הצוואות האחרות, ראשית יש לה תנאים משלה, אך הבולט מבניהם, הוא שיש לה תוקף, כלומר, אם המצווה נפטרה בתוך 30 ימים מרגע הצוואה, היא תקפה, ואם לאחר מכן- היא בטלה.

שאלה:

מה ההבדל בין יורש על תנאי דוחה לבין יורש על תנאי מפסיק?

תשובה:

יורש על תנאי דוחה - היורש יזכה כאשר יגיע המועד/תנאי שהמוריש ציווה בצוואתו (לדוגמא - אני מצווה כי כאשר יגיע נכדי לגיל 18 הוא יזכה מעיזבוני סך של 10,000 ש"ח).

יורש על תנאי מפסיק- הירושה תיפסק כאשר יגיע תנאי / מועד שהיורש קבע (לדוגמא - אני מוריש לבני סך של 1,500 מדי חודש, עד אשר יגיע לגיל 25).

שאלה:

אשמח לקבל הבהרה בנוגע ללשון הסעיף 42(ד) בחוק הירושה.
בנוסף אבקש הבהרה לעניין סעיף 44(ב) לחוק הירושה.

תשובה:

42 (ד) - הסעיף מדבר על יורש אחר יורש. סעיף ד קובע שהוראת יורש אחר יורש אינה אפשרית ליותר משני אנשים, למעט מצב בו המוריש מצווה ליותר משני יורשים כאשר כל היורשים נמצאים בין החיים בעת עשיית הצוואה.

44(ב) - כאשר יש בצוואה הוראה עם תנאי מפסיק והמצווה לא קבע מי ירש כאשר התנאי מתקיים, הרי יורשיו (של המצווה) יהיו היורשים שלו בהתאם להוראות סעיף 42, יורש אחר יורש.

שאלה:

האם ניתן להוריש לאשתו של העו"ד שמנסח את הצוואה או שמע מהמצווה ציווי בע"פ?

תשובה:

מאחר ומדובר בצוואה בעל פה, הרי שסעיף 35 לחוק אינו חל ומכאן שניתן לצוות.

שאלה:

1. האם פסול דין כשר לרשת? לדוגמא חולה נפש. (מובן לי שאדם שפסלותו נשללה עקב ניסיון לרצוח את המצווה-אינו כשיר לרשת).
2. הסיפה של סעיף 42(ד) לא ברורה לי. ברישא כתוב שביורש אחר יורש אפשר לרשום בצוואה הוראה רק לגבי שני יורשים. הסיפא: "אלא אם ההוראה היא לטובתו של מי שהיה בחיים בשעת עשיית הצוואה". מה הכוונה? אם היו בחיים 3 אנשים, כן אפשר 3 יורשים אחר יורשים?
3. לא הסברת את התוצאה של העזבון (מה יקרה עם העזבון), במקרה שהשני לא יקבל עזבון (לדוגמא אם השני מת לפני הראשון)?

תשובה:

פסול דין הוא כשר לרשת.

בעניין הסייפא - אפשר לצוות ליותר משניים רק אם הם היו בחיים בשעת עריכת הצוואה, מי שלא היה בחיים בשעת עריכת הצוואה הרי שזה לא קביל.
אם השני נפטר לפני הראשון, הרי שצא' יבואו בנעליו.

שאלה:

אשמח לחידוד קטן בעניין הסכם בין יורשים לעניין חלוקה

האם רצון המת שלצורך השאלה הפקיד צוואה כשרה עפ"י חוק הירושה

סעיף 110(א) לחוק הירושה בעצם אומר שאם החליטו היורשים לחלוק שונה את עזבון המנוח זה גובר על רצון המת או לחילופין כמבוקש בצוואה?

כמו כן אשמח ברשותך לחידוד בעניין

שאלה נוספת

סעיף 107 (ב) בעצם עפ"י איזו תקופה אנחנו מחלקים את העזבון ?

אם לצורך העניין נעשתה הזמנה לנושים שהיא קצרת מועד מ300 ימים ? סעיף 3(ב)

מה המועד הקובע?

תשובה:

הסכם חלוקה גובר על רצון המצווה ; הזוכים בצוואה יכולים לערוך הסכם אשר נוגד את הצוואה ; הם פשוט מחלקים את הרכוש בצורה שונה.

חלוקת העיזבון מתבצעת בסוף ההליך, לאחר שבדקו את הכל ; בהתאם להוראות החוק יש להמתין עם החלוקה עד לבירור הזכויות של ילד (300 ימים) ולאחר ההודעה, לא משנה אם ההזמנה קצרה יותר, עדיין יש לבדוק את זכויות התלויות

בהצלחה בהמשך !